

2009-2011

NAISTENTAUDIT JA SYNNYTYKSET

Vastuuhenkilö: Prof. Aila Tiitinen
Naistensairaala, Haartmaninkatu 2,
PL 140, 00029 HUS,
Puh. (09) 471 72900, aila.tiitinen@hus.fi

Tavoitteet

Koulutusohjelman suoritettuaan naistentautien ja synnytysten erikoislääkärillä tulee olla

- riittävät tiedot synnytyselinten rakenteesta ja toiminnoista
- riittävät tiedot raskauden kulkuun ja seurantaan liittyvistä tekijöistä
- riittävät tiedot synnytysten hoitoon ja tehosteiseen valvontaan liittyvistä sekä lapsivuodeajan tapahtumista normaaleissa ja poikkeavissa tapauksissa
- taito hallita itsenäisesti gynekologisten sairauksien diagnostiikka ja hoito
- valmius liitteessä 1 mainittujen toimenpiteiden suorittamiseen.

KOULUTUSOHJELMAN RAKENNE

Koulutusohjelman kokonaispituus on 6 vuotta, josta vähintään puolet tulee suorittaa yliopistosairaalan ulkopuolella. Yliopistosairaalan ulkopuolisiin koulutuspaikkoihin voidaan katsoa kuuluvaksi sellaiset terveydenhuollon toimintayksiköt, jotka on liitetty yliopistosairaalaan 1.1.2000 tai sen jälkeen (Jorvin, Peijaksen, Hesperian, Kätilöopiston ja Marian sairaalat).

Terveyskeskuspalvelu (9 kk)

Erikoistumiskoulutus (5 v 3 kk)

Erikoistumiskoulutuksesta vähintään 6 kk tulee tapahtua kirurgian yksikössä. Edelleen erikoistumisalan koulutuksessa voidaan harkinnan mukaan hyväksyä 6 kk millä tahansa lääketieteen kliinisellä erikoisalalla ja myös tutkijana toimimisesta. Suosituksena on tämän koulutuksen suorittaminen seuraavissa klinikoissa: anesthesiologia ja tehohoito, lastentaudit, yleiskirurgia, urologia, perinnöllisyyslääketiede. Erikoisalan koulutus suoritetaan yliopistosairaalassa sekä tiedekunnan hyväksymissä koulutussopimuksen tehneissä koulutusyksiköissä.

Erikoislääkäritutkintoa varten tapahtuva opiskelijaksi kirjaaminen

Erikoistuva voi rekisteröityä yliopiston erikoistumishjelmaan. On kuitenkin sovittu, että tämä ei takaa viran saantia yliopistosairaalasta. Koulutusvirat ovat kuntainliiton virkoja ja ne täytetään kilpailuperiaatteen mukaisesti. Olisi toivottavaa, että rekisteröityminen tapahtuisi vasta, kun erikoistuvalla on terveystieteiden keskuspalvelujakso (9 kk) ja kirurgian koulutusjakso (6 kk) suoritettuina, mutta perustellusta syystä voi kirjautua varhaisemmin. Erikoistuvaa arvioidaan jatkuvasti ja hän itse evaluoi oppimistaan lokikirjan avulla.

Toimipaikkakoulutus

Käytännön työtä täydentävät säännölliset ohjatut toimipaikkakoulutustilaisuudet, joiden tarkoituksena on syventää tietämystä erikoisalasta. Toimipaikkakoulutusta järjestetään 2–5 tuntia viikossa.

Koulutussairaalat ja kouluttajat: <http://www.med.helsinki.fi/erikoislaakari>

Teoreettinen kurssimuotoinen koulutus (60 tuntia)

Teoreettinen opetus on yhteensä 80 tuntia. Naistentautien ja synnytysten erikoisalalla teoreettisen opetuksen laajuus on vähintään 60 tuntia. Naistentautien ja synnytysten erikoisalakohdteisessa koulutuksessa käydään synnytys- ja naistentautiopin pääalueiden keskeiset ongelmat läpi. Kurseja ja seminaareja järjestetään mm. seuraavista aihepiireistä:

- lapsuus- ja nuoruusiän gynekologia
- gynekologinen endokrinologia
- infertilitiitti
- vaihdevuosisongelmat
- perhesuunnittelu ja raskauden ehkäisy
- gynekologiset infektiot

- gynekologinen onkologia
- gynekologinen urologia
- gynekologinen kirurgia
- raskaudenaikaan ja synnytykseen liittyvät erikoistapaukset ja perinataalikauden ongelmat
- gynekologis-obstetriset ultraäänitutkimukset
- seksologia.

Erikoistuva voi käyttää hyväkseen myös oman yliopiston tai muiden koulutusyksikköjen järjestämän koulutuksen lisäksi muita kotimaisia ja ulkomaisia koulutustilaisuuksia.

Lähijohtajakoulutus (30 opintopistettä)

Koulutuksen rungon muodostaa johtamisportfolio, johon kirjataan henkilökohtaiset tavoitteet, omat havainnot työpaikalta ja siihen liittyvä pohdinta, merkinnät tapaamisista ohjaajien kanssa, kerätty palaute sekä koulutusohjelman mukaiset tehtävät ja opintosuoritteet. Koulutukseen lasketaan hyväksi perusterveydenhuollon lisäkoulutukseen kuuluva hallinnollinen koulutus. Koulutukseen kuuluvat myös kirjallisen esityksen opetus, harjoitus ja hyväksytyt suoritukset.

Sen lisäksi koulutukseen kuuluu kolme kaikille erikoisalaille yhteistä kaksipäiväistä lähiopetusjaksoa sekä vähintään kaksi erikoisalakohtaista lähiopetuspäivää (tai 4 iltapäivää) (yht. 10 op), itsenäisten kehittymistehtävien laadinta ja kirjallisuusosio. Koulutuksen voi suorittaa 2-6 vuoden aikana.

10 lähiopetuspäivää = 10 op	Kehittymistehtävät 10 op	Kirjallisuustehtävät 5 op	Portfolio 5 op
--	-------------------------------------	--------------------------------------	-----------------------

Lisätietoja: www.med.helsinki.fi/erikoislaakari/johtamiskoulutus ja <http://blogs.helsinki.fi/lahijohtajakoulutus>.

Oppimisprosessin seuranta ja arvioinnin välineet

Portfolio

a) Kirurgisesta esikoulutuksesta opiskelija laatii 1-sivuisen selvityksen saamansa koulutuksen sisällöstä.

b) Yliopistokoulutuksesta ja yliopistokoulutuksen ulkopuolisista hyväksyttävistä koulutuksista tehdään yksi yhteinen lokikirja, johon merkitään saadut koulutustapahtumat ja suoritettut toimenpiteet.

Erikoistuvalla nimetään kussakin koulutusyksikössä henkilökohtainen ohjaaja (tutor), jonka kanssa erikoistuva säännöllisin väliajoin analysoi omaa oppimistaan. Tutor pyrkii tarvittaessa vaikuttamaan koulutuksen tasapuoliseen jakautumiseen erikoisalalan eri osa-alueiden osalta erikoistuvan käytännön palveluissa. Lisäksi tutor valvoo, että erikoistuva pääsee osallistumaan vaatimusten edellyttämällä tavalla teoreettiseen kurssimuotoiseen koulutukseen. Jokaiselle erikoistuvalla tehdään yksilöllinen koulutussuunnitelma ja hänen edistymistään arvioidaan säännöllisin väliajoin osa-alueiden kouluttajien toimesta. Jokainen erikoistuva täyttää oman lokikirjaa, joka suunnitellaan yhdenmukaiseksi yliopistoklinikoiden toimesta. Se on keskeinen itsearvioinnin väline koulutuksen edistymisen arvioinnissa.

Tutorit ja paikalliset kouluttajat voivat vaihtua työpisteen mukaan. Opiskelija voi valita itse tutorinsa. Tutoreita voi olla useampikin kuin yksi esim. sekä yo-sairaalasta että ei yo-sairaalasta.

Alan yliopistosairaaloiden kouluttajat katsovat, että evaluaatio toteutuu parhaiten portfolion ja kouluttajien arvioiden perusteella.

Valtakunnallinen kuulustelu

Kirjat (viimeisin painos)

1. Gibbs, R.S., Karlan, B.Y., Haney, A.F. & Nygaard, I.E (Eds.): Danforth's Obstetrics and Gynecology. Lippincott, Williams & Wilkins. 10. painos, 2008, 1152 s.

TAI

Edmonds , K. (Ed.): Dewhurst's Textbook of Obstetrics and Gynaecology, Wiley-Blackwell 7. painos, 2007, 736 s.

2. Rock J.A. Jones, H.W. III (Eds.): Te Linde's operative gynecology (Lippincott) 10. painos, 2008,1449 s.

3. Speroff L., & Fritz, M.A.: Clinical gynecologic endocrinology and infertility Lippincott, Williams & Wilkins 7. painos, 2004, 1152 s.

Lehdet (tenttiä edeltävän kahden vuoden lehdet)

1. Acta Obstetricia et Gynecologica Scandinavica
2. American Journal of Obstetrics and Gynecology
3. BJOG
4. Obstetrics and Gynecology
5. Clinical Obstetrics and Gynecology

Seuraavat lehdet soveltuvin osin:

6. Duodecim
7. Suomen Lääkärilehti
8. Lancet
9. British Medical Journal
10. New England Journal of Medicine
11. JAMA

Lainsäädäntö soveltuvin osin.

2007-2009

NAISTENTAUDIT JA SYNNYTYKSET

Vastuuhenkilö: Prof. Aila Tiitinen
Naistensairaala, Haartmaninkatu 2,
PL 140, 00029 HUS,
Puh. (09) 471 72900, aila.tiitinen@hus.fi

Tavoitteet

Koulutusohjelman suoritettuaan naistentautien ja synnytysten erikoislääkärillä tulee olla

- riittävät tiedot synnytyselinten rakenteesta ja toiminnoista
- riittävät tiedot raskauden kulkuun ja seurantaan liittyvistä tekijöistä
- riittävät tiedot synnytysten hoitoon ja tehosteiseen valvontaan liittyvistä sekä lapsivuodeajan tapah-
tumista normaaleissa ja poikkeavissa tapauksissa
- taito hallita itsenäisesti gynekologisten sairauksien diagnostiikka ja hoito
- valmius liitteessä 1 mainittujen toimenpiteiden suorittamiseen.

KOULUTUSOHJELMAN RAKENNE

Koulutusohjelman kokonaispituus on 6 vuotta, josta vähintään puolet tulee suorittaa yliopistosairaalan

ulkopuolella. Yliopistosairaalan ulkopuolisiin koulutuspaikkoihin voidaan katsoa kuuluvaksi sellaiset terveydenhuollon toimintayksiköt, jotka on liitetty yliopistosairaalaan 1.1.2000 tai sen jälkeen (Jorvin, Peijaksen, Hesperian, Kätilöopiston ja Marian sairaalat).

Terveyskeskuspalvelu (9 kk)

Erikoistumiskoulutus (5 v 3 kk)

Erikoistumiskoulutuksesta vähintään 6 kk tulee tapahtua kirurgian yksikössä. Edelleen erikoistumisalan koulutuksessa voidaan harkinnan mukaan hyväksyä 6 kk millä tahansa lääketieteen kliinisellä erikoisalalla ja myös tutkijana toimimisesta. Suosituksena on tämän koulutuksen suorittaminen seuraavissa klinikoissa: anesthesiologia ja tehohoito, lastentaudit, yleiskirurgia, urologia, perinnöllisyyslääketiede. Erikoisalan koulutus suoritetaan yliopistosairaalassa sekä tiedekunnan hyväksymissä koulutussopimuksen tehneissä koulutusyksiköissä.

Erikoislääkäritutkintoa varten tapahtuva opiskelijaksi kirjaaminen

Erikoistuva voi rekisteröityä yliopiston erikoistumisohjelmaan. On kuitenkin sovittu, että tämä ei takaa viran saantia yliopistosairaalasta. Koulutusvirat ovat kuntainliiton virkoja ja ne täytetään kilpailuperiaatteen mukaisesti. Olisi toivottavaa, että rekisteröityminen tapahtuisi vasta, kun erikoistuvalla on terveyskeskuspalvelujakso (9 kk) ja kirurgian koulutusjakso (6 kk) suoritettuina, mutta perustellusta syystä voi kirjautua varhaisemmin. Erikoistuvaa arvioidaan jatkuvasti ja hän itse evaluoi oppimistaan loki-kirjan avulla.

Toimipaikkakoulutus

Käytännön työtä täydentävät säännölliset ohjatut toimipaikkakoulutustilaisuudet, joiden tarkoituksena on syventää tietämystä erikoisalasta. Toimipaikkakoulutusta järjestetään 2–5 tuntia viikossa.

Koulutussairaalat ja kouluttajat: <http://www.med.helsinki.fi/erikoislaakari>

Teoreettinen kurssimuotoinen koulutus (60+20 tuntia)

Teoreettinen opetus on yhteensä 80 tuntia. Se jakautuu kaikilla erikoisaloilla yhteisiin hallinnollisiin opintoihin, joiden laajuus on vähintään 20 tuntia. Naistentautien ja synnytysten erikoisalalla teoreettisen opetuksen laajuus on vähintään 60 tuntia. Naistentautien ja synnytysten erikoisalakohteisessa koulutuksessa käydään synnytys- ja naistentautiopin pääalueiden keskeiset ongelmat läpi. Kursseja ja seminaareja järjestetään mm. seuraavista aihepiireistä:

- lapsuus- ja nuoruusiän gynekologia
- gynekologinen endokrinologia
- infertiliteetti
- vaihdevuosisongelmat
- perhesuunnittelu ja raskauden ehkäisy
- gynekologiset infektiot
- gynekologinen onkologia
- gynekologinen urologia
- gynekologinen kirurgia
- raskaudenaikaan ja synnytykseen liittyvät erikoistapaukset ja perinataalikauden ongelmat
- gynekologis-obstetriset ultraäänitutkimukset
- seksologia.

Erikoistuva voi käyttää hyväkseen myös oman yliopiston tai muiden koulutusyksiköiden järjestämän koulutuksen lisäksi muita kotimaisia ja ulkomaisia koulutustilaisuuksia.

Oppimisprosessin seuranta ja arvioinnin välineet

Portfolio

- a) Kirurgisesta esikoulutuksesta opiskelija laatii 1-sivuisen selvityksen saamansa koulutuksen sisällöstä.
- b) Yliopistokoulutuksesta ja yliopistokoulutuksen ulkopuolisista hyväksyttävistä koulutuksista tehdään yksi yhteinen lokikirja, johon merkitään saadut koulutustapahtumat ja suoritettut toimenpiteet. Erikoistuvalla nimetään kussakin koulutusyksikössä henkilökohtainen ohjaaja (tutor), jonka kanssa erikoistuva säännöllisin väliajoin analysoi omaa oppimistaan. Tutor pyrkii tarvittaessa vaikuttamaan koulutuksen tasapuoliseen jakautumiseen erikoisalan eri osa-alueiden osalta erikoistuvan käytännön palveluissa. Lisäksi tutor valvoo, että erikoistuva pääsee osallistumaan vaatimusten edellyttämällä tavalla teoreettiseen kurssimuotoiseen koulutukseen. Jokaiselle erikoistuvalla tehdään yksilöllinen

koulutussuunnitelma ja hänen edistymistään arvioidaan säännöllisin väliajoin osa-alueiden kouluttajien toimesta. Jokainen erikoistuva täyttää omaa lokikirjaa, joka suunnitellaan yhdenmukaiseksi yliopistoklinikoiden toimesta. Se on keskeinen itsearvioinnin väline koulutuksen edistymisen arvioinnissa. Tutorit ja paikalliset kouluttajat voivat vaihtua työpisteen mukaan. Opiskelija voi valita itse tutorinsa. Tutoreita voi olla useampikin kuin yksi esim. sekä yo-sairaalaan että ei yo-sairaalaan. Alan yliopistosairaaloiden kouluttajat katsovat, että evaluaatio toteutuu parhaiten portfolion ja kouluttajien arvioiden perusteella.

Valtakunnallinen kuulustelu

Kirjat (viimeisin painos)

1. Shaw R., Soutter P. & Stanton S. (Eds.): Gynaecology (Churchill Livingstone)

2. Thompson J.D. & Rock J.A. (Eds.): Te Linde's operative gynecology (Lippincott)

tai

Käser O., Ikle F.A. & Hirsch H.A.: Atlas of gynecological surgery (Atlas der gynäkologischen Operationen) (Thieme Verlag)

3. Whitfield C.R. (Eds.): Dewhurst's textbook of obstetrics and gynaecology for postgraduates (Blackwell Scientific Publications)

4. Speroff L., Glass R.H. & Kase N.G.: Clinical gynecologic endocrinology and infertility (Williams & Wilkins)

Lehdet (tenttiä edeltävän kahden vuoden lehdet)

1. Acta Obstetrica et Gynecologica Scandinavica

2. American Journal of Obstetrics and Gynecology

3. British Journal of Obstetrics and Gynaecology

4. Clinical Obstetrics and Gynecology

5. Fertility and Sterility

6. Obstetrics and Gynecology

7. Human Reproduction

Seuraavat lehdet soveltuvin osin:

8. Duodecim

9. Suomen Lääkärilehti

10. Lancet

11. British Medical Journal

12. New England Journal of Medicine

Lainsäädäntö soveltuvin osin

2005-2007

NAISTENTAUDIT JA SYNNYTYKSET

Vastuhenkilö: Prof. Olavi Ylikorkala

Naistensairaala, Haartmaninkatu 2,

PL 140, 00029 HUS,

Puh. (09) 471 72900, olavi.ylikorkala@hus.fi

Tavoitteet

Koulutusohjelman suoritettuaan naistentautien ja synnytysten erikoislääkärillä tulee olla

riittävät tiedot synnytyselinten rakenteesta ja toiminnoista

riittävät tiedot raskauden kulkuun ja seurantaan liittyvistä tekijöistä

riittävät tiedot synnytysten hoitoon ja tehosteiseen valvontaan liittyvistä sekä lapsivuodeajan tapahtumista normaaleissa ja poikkeavissa tapauksissa

taito hallita itsenäisesti gynekologisten sairauksien diagnostiikka ja hoito

valmius liitteessä I mainittujen toimenpiteiden suorittamiseen

KOULUTUSOHJELMAN RAKENNE

Koulutusohjelman kokonaispituus on 6 vuotta, josta vähintään puolet tulee suorittaa yliopistosairaalan ulkopuolella. Yliopistosairaalan ulkopuolisiin koulutuspaikkoihin voidaan katsoa kuuluvaksi sellaiset terveydenhuollon toimintayksiköt, jotka on liitetty yliopistosairaalaan 1.1.2000 tai sen jälkeen (Jorvin,

Peijaksen, Hesperian, Kättilöopiston ja Marian sairaalat).

Terveyskeskuspalvelu (9 kk)

Erikoistumiskoulutus (5 v 3 kk)

Erikoistumiskoulutuksesta vähintään 6 kk tulee tapahtua kirurgian yksikössä. Edelleen erikoistumisalan koulutuksessa voidaan harkinnan mukaan hyväksyä 6 kk millä tahansa lääketieteen kliinisellä erikoisalalla ja myös tutkijana toimimisesta. Suosituksena on tämän koulutuksen suorittaminen seuraavissa klinikoissa: anesthesiologia ja tehohoito, lastentaudit, yleiskirurgia, urologia, perinnöllisyyslääketiede. Erikoisalan koulutus suoritetaan yliopistosairaalassa sekä tiedekunnan hyväksymissä koulutussopimuksen tehneissä koulutusyksiköissä.

Erikoislääkäritutkintoa varten tapahtuva opiskelijaksi kirjaaminen

Erikoistuva voi rekisteröityä yliopiston erikoistumisohjelman. On kuitenkin sovittu, että tämä ei takaa viran saantia yliopistosairaalasta. Koulutusvirat ovat kuntainliiton virkoja ja ne täytetään kilpailuperiaatteen mukaisesti. Olisi toivottavaa, että rekisteröityminen tapahtuisi vasta, kun erikoistuvalla on terveyskeskuspalvelujakso (9 kk) ja kirurgian koulutusjakso (6 kk) suoritettuina. Erikoistuvaa arvioidaan jatkuvasti ja hän itse evaluoi oppimistaan lokikirjan avulla.

Toimipaikkakoulutus

Käytännön työtä täydentävät säännölliset ohjatut toimipaikkakoulutustilaisuudet, joiden tarkoituksena on syventää tietämystä erikoisalasta. Toimipaikkakoulutusta järjestetään 2-5 tuntia viikossa.

Koulutussairaalat ja kouluttajat: <http://www.med.helsinki.fi/erikoislaakari>

Teoreettinen kurssimuotoinen koulutus (60+20 tuntia)

Teoreettinen opetus on yhteensä 80 tuntia. Se jakautuu kaikilla erikoisaloilla yhteisiin hallinnollisiin opintoihin, joiden laajuus on vähintään 20 tuntia. Naistentautien ja synnytysten erikoisalalla teoreettisen opetuksen laajuus on vähintään 60 tuntia. Naistentautien ja synnytysten erikoisalakohteisessa koulutuksessa käydään synnytys- ja naistentautiopin pääalueiden keskeiset ongelmat läpi. Kursseja ja seminaareja järjestetään mm. seuraavista aihepiireistä:

lapsuus- ja nuoruusiän gynekologia

gynekologinen endokrinologia

infertiliteetti

vaihdevuosisongelmat

perhesuunnittelu ja raskauden ehkäisy

gynekologiset infektiot

gynekologinen onkologia

gynekologinen urologia

gynekologinen kirurgia

raskaudenaikaan ja synnytykseen liittyvät erikoistapaukset ja perinataalikauden ongelmat

gynekologis-obstetriset ultraäänitutkimukset

seksologia

Erikoistuva voi käyttää hyväkseen myös oman yliopiston tai muiden koulutusyksiköiden järjestämän koulutuksen lisäksi muita kotimaisia ja ulkomaisia koulutustilaisuuksia.

Oppimisprosessin seuranta ja arvioinnin välineet

Portfolio

a) kirurgisesta esikoulutuksesta opiskelija laatii 1-sivuisen selvityksen saamansa koulutuksen sisällöstä

b) yliopistokoulutuksesta ja yliopistokoulutuksen ulkopuolisista hyväksyttävistä koulutuksista tehdään yksi yhteinen lokikirja, johon merkitään saadut koulutustapahtumat ja suoritettut toimenpiteet

Erikoistuvalla nimetään kussakin koulutusyksikössä henkilökohtainen ohjaaja (tutor), jonka kanssa erikoistuva säännöllisin väliajoin analysoi omaa oppimistaan. Tutor pyrkii tarvittaessa vaikuttamaan koulutuksen tasapuoliseen jakautumiseen erikoisalan eri osa-alueiden osalta erikoistuvan käytännön palveluissa. Lisäksi tutor valvoo, että erikoistuva pääsee osallistumaan vaatimusten edellyttämällä tavalla teoreettiseen kurssimuotoiseen koulutukseen. Jokaiselle erikoistuvalla tehdään yksilöllinen koulutussuunnitelma ja hänen edistymistään arvioidaan säännöllisin väliajoin koulutuksen vastuhenkilöiden toimesta. Jokainen erikoistuva täyttää oman lokikirjaa, joka suunnitellaan yhdenmukaiseksi yliopistoklinikoiden toimesta. Se on keskeinen itsearvioinnin väline koulutuksen edistymisen arvioinnissa.

Tutorit ja paikalliset kouluttajat voivat vaihtua työpisteen mukaan. Opiskelija voi valita itse tutorinsa. Tutoreita voi olla useampikin kuin yksi esim. sekä yo-sairaalaan että ei yo-sairaalaan. Alan yliopistosairaaloitten kouluttajat katsovat, että evaluaatio toteutuu parhaiten portfolion ja kouluttajien arvioiden perusteella.

Valtakunnallinen kuulustelu

Kirjat (viimeisin painos)

1. Shaw R., Soutter P. & Stanton S. (Eds.): Gynaecology (Churchill Livingstone)
2. Thompson J.D. & Rock J.A. (Eds.): Te Linde's operative gynecology (Lippincott) tai Käser O., Ikle F.A. & Hirsch H.A.: Atlas of gynecological surgery (Atlas der gynäkologischen Operationen) (Thieme Verlag)
3. Whitfield C.R. (Eds.): Dewhurst's textbook of obstetrics and gynaecology for Postgraduates (Blackwell Scientific Publications)
4. Speroff L., Glass R.H. & Kase N.G.: Clinical gynecologic endocrinology and Infertility (Williams & Wilkins)

Lehdet (tenttiä edeltävän kahden vuoden lehdet)

1. Acta Obstetrica et Gynecologica Scandinavica
  2. American Journal of Obstetrics and Gynecology
  3. British Journal of Obstetrics and Gynaecology
  4. Clinical Obstetrics and Gynecology
  5. Fertility and Sterility
  6. Obstetrics and Gynecology
  7. Human Reproduction
- Seuraavat lehdet soveltuvien osin:
8. Duodecim
  9. Suomen Lääkärilehti
  10. Lancet
  11. British Medical Journal
  12. New England Journal of Medicine

Lainsäädäntö soveltuvien osin

2003-2005

NAISTENTAUDIT JA SYNNYTYKSET

Vastuhenkilö: Prof. Olavi Ylikorkala

Naistensairaala, Haartmaninkatu 2, PL 140, 00029 HUS,

Puh. 471 72900, olavi.ylikorkala@hus.fi

Tavoitteet

Koulutusohjelman suoritettuaan naistentautien ja synnytysten erikoislääkärillä tulee olla

riittävät tiedot synnytyselinten rakenteesta ja toiminnoista

riittävät tiedot raskauden kulkuun ja seurantaan liittyvistä tekijöistä

riittävät tiedot synnytysten hoitoon ja tehosteiseen valvontaan liittyvistä sekä lapsivuodeajan tapahtumista normaaleissa ja poikkeavissa tapauksissa

taito hallita itsenäisesti gynekologisten sairauksien diagnostiikka ja hoito

valmius liitteessä 1 mainittujen toimenpiteiden suorittamiseen

KOULUTUSOHJELMAN RAKENNE

Koulutusohjelman kokonaispituus on 6 vuotta, josta vähintään puolet tulee suorittaa yliopistosairaalan ulkopuolella. Yliopistosairaalan ulkopuolisiin koulutuspaikkoihin voidaan katsoa kuuluvaksi edelleen sellaiset terveydenhuollon toimintayksiköt, jotka

on liitetty yliopistosairaalaan 1.1.2000 tai sen jälkeen (Jorvin, Peijaksen, Hesperian, Kättilöopiston ja Marian sairaalat).

Terveyskeskuspalvelu (9 kk)

Erikoistumiskoulutus (5 v 3 kk)

Erikoistumiskoulutuksesta vähintään 6 kuukautta tulee tapahtua kirurgian yksikössä. Edelleen erikoistumisalan koulutuksessa voidaan harkinnan mukaan hyväksyä 6 kuukautta millä tahansa lääketieteen kliinisellä erikoisalalla ja myös tutkijana toimimisesta. Suosituksena on tämän koulutuksen suorittaminen seuraavissa klinikoissa: anesteologia ja tehohoito, lastentaudit, yleiskirurgia, urologia, perinnöllisyyslääketiede. Erikoisalan koulutus suoritetaan yliopistosairaalassa sekä tiedekunnan hyväksymissä koulutussopimuksen tehneissä koulutusyksiköissä.

Erikoislääkäritutkintoa varten tapahtuva opiskelijaksi kirjaaminen

Erikoistuva voi rekisteröityä yliopiston erikoistumisohjelmaan. On kuitenkin sovittu, että tämä ei takaa viran saantia yliopistosairaalasta. Koulutusvirat ovat kuntainliiton virkoja ja ne täytetään kilpailuperiaatteen mukaisesti. Olisi toivottavaa, että rekisteröityminen tapahtuisi vasta, kun erikoistuvalla on terveyskeskuspalvelujakso (9 kk) ja kirurgian koulutusjakso (6 kk) suoritettuina. Erikoistuvaa arvioidaan jatkuvasti ja hän itse evaluoi oppimistaan lokikirjan avulla.

Toimipaikkakoulutus

Käytännön työtä täydentävät säännölliset ohjatut toimipaikkakoulutustilaisuudet, joiden tarkoituksena on syventää tietämystä erikoisalasta. Toimipaikkakoulutusta järjestetään 2-5 tuntia viikossa.

Koulutussairaalat ja kouluttajat:

<http://www.ltdk.helsinki.fi/opiskelu/erikoislaakari/>

Teoreettinen kurssimuotoinen koulutus (80 tuntia)

Teoreettinen opetus on yhteensä 80 tuntia. Se jakautuu kaikilla erikoisaloilla yhteisiin hallinnollisiin opintoihin, joiden laajuus on vähintään 20 tuntia. Naistentautien ja synnytysten erikoisalalla teoreettisen opetuksen laajuus on vähintään 60 tuntia. Naistentautien ja synnytysten erikoisalakohteisessa koulutuksessa käydään synnytys- ja naistentautiopin pääalueiden keskeiset ongelmat läpi. Kursseja ja seminaareja järjestetään mm. seuraavista aihepiireistä:

lapsuus- ja nuoruusiän gynekologia

gynekologinen endokrinologia

infertiliteetti

vaihdevuosisongelmat

perhesuunnittelu ja raskauden ehkäisy

gynekologiset infektiot

gynekologinen onkologia

gynekologinen urologia

gynekologinen kirurgia

raskaudenaikaan ja synnytykseen liittyvät erikoistapaukset ja perinataalikauden ongelmat

gynekologis-obstetriset ultraäänitutkimukset

seksologia

Erikoistuva voi käyttää hyväkseen myös oman yliopiston tai muiden koulutusyksiköiden järjestämän koulutuksen lisäksi muita kotimaisia ja ulkomaisia koulutustilaisuuksia.

Oppimisprosessin seuranta ja arvioinnin välineet

Portfolioa) kirurgisesta esikoulutuksesta opiskelija laatii 1-sivuisen selvityksen saamansa koulutuksen sisällöstä) yliopistokoulutuksesta ja yliopistokoulutuksen ulkopuolisista hyväksyttävistä koulutuksista tehdään yksi yhteinen lokikirja, johon merkitään saadut koulutustapahtumat ja suoritettavat toimenpiteet

Erikoistuvalla nimetään kussakin koulutusyksikössä henkilökohtainen ohjaaja (tutor), jonka kanssa erikoistuva säännöllisin väliajoin analysoi omaa oppimistaan. Tutor pyrkii tarvittaessa vaikuttamaan koulutuksen tasapuoliseen jakautumiseen erikoisalan eri osa-alueiden osalta erikoistuvan käytännön palveluissa. Lisäksi tutor valvoo, että erikoistuva pääsee osallistumaan vaatimusten edellyttämällä tavalla teoreettiseen kurssimuotoiseen koulutukseen. Jokaiselle erikoistuvalla tehdään yksilöllinen koulutussuunnitelma ja hänen edistymistään arvioidaan säännöllisin väliajoin koulutuksen vastuuhenkilöiden toimesta. Jokainen erikoistuva täyttää omaa lokikirjaa, joka suunnitellaan yhdenmukaiseksi yliopistoklinikoiden toimesta. Se on keskeinen itsearvioinnin väline koulutuksen edistymisen arvioinnissa.

Tutorit ja paikalliset kouluttajat voivat vaihtua työpisteen mukaan. Opiskelija voi valita itse tutorinsa. Tutoreita voi olla useampikin kuin yksi esim. sekä yo-sairaalaan että ei yo-sairaalaan.

Alan yliopistosairaaloiden kouluttajat katsovat, että evaluaatio toteutuu parhaiten portfolion ja kouluttajien arvioiden perusteella.

Valtakunnallinen kuulustelu

Kirjat (viimeisin painos)

1. Shaw R., Soutter P. & Stanton S. (Eds.): Gynaecology (Churchill Livingstone)
2. Thompson J.D. & Rock J.A. (Eds.): Te Linde's operative gynecology (Lippincott) tai Käser O., Ikle F.A. & Hirsch H.A.: Atlas of gynecological surgery (Atlas der gynäkologischen Operationen) (Thieme Verlag)
3. Whitfield C.R. (Eds.): Dewhurst's textbook of obstetrics and gynaecology for post-graduates (Blackwell Scientific Publications)
4. Speroff L., Glass R.H. & Kase N.G.: Clinical gynecologic endocrinology and infertility (Williams & Wilkins)

Lehdet (tenttiä edeltävän kahden vuoden lehdet)

1. Acta Obstetrica et Gynecologica Scandinavica
  2. American Journal of Obstetrics and Gynecology
  3. British Journal of Obstetrics and Gynaecology
  4. Clinical Obstetrics and Gynecology
  5. Fertility and Sterility
  6. Obstetrics and Gynecology
  7. Human Reproduction
- Seuraavat lehdet soveltuvat osin:
8. Duodecim
  9. Suomen Lääkärilehti
  10. Lancet
  11. British Medical Journal

12. New England Journal of Medicine

Lainsäädäntö soveltuvin osin

2001-2003

NAISTENTAUDIT JA SYNNYTYKSET

Vastuhenkilö: Prof. Olavi Ylikorkala
Naistensairaala, Haartmaninkatu 2, PL 140, 00029 HUS
Puh. 471 72900, olavi.ylikorkala@hus.fi

Koulutusohjelman yleiskuvaus

Naistentautien ja synnytyksien koulutusohjelman pituus on 6 vuotta. Terveyskeskuspalvelua tulee olla 6 kuukautta. Kirurgian palvelua tulee olla 6 kuukautta.

Käytännön työtä täydentävät säännölliset ohjatut toimipaikkakoulutustilaisuudet, joiden tarkoituksena on syventää tietämystä erikoisalasta. Toimipaikkakoulutusta järjestetään 2–5 tuntia viikossa.

Tavoitteet

Koulutusohjelman suoritettuaan naistentautien ja synnytysten erikoislääkärillä tulee olla

riittävät tiedot synnytyselinten rakenteesta ja toiminnoista
riittävät tiedot raskauden kulkuun ja seurantaan liittyvistä tekijöistä
riittävät tiedot synnytysten hoitoon ja tehosteiseen valvontaan liittyvistä sekä lapsivuodeajan tapahtumista normaaleissa ja poikkeavissa tapauksissa
taito hallita itsenäisesti gynekologisten sairauksien diagnostiikka ja hoito
valmius liitteessä 1 mainittujen toimenpiteiden suorittamiseen

KOULUTUSOHJELMAN RAKENNE

Terveyskeskuspalvelu (6 kk)

Erikoistumiskoulutus (5 v 6 kk)

Erikoistumiskoulutuksesta vähintään 6 kuukautta tulee tapahtua kirurgian yksikössä. Edelleen erikoistumisalan koulutuksessa voidaan harkinnan mukaan hyväksyä 6 kuukautta millä tahansa lääketieteen kliinisellä erikoisalalla ja myös tutkijana toimimisesta. Suosituksena on tämän koulutuksen suorittaminen seuraavissa klinikoissa: anesteologia ja tehohoito, lastentaudit, yleiskirurgia, urologia, perinnöllisyyslääketiede. Yliopistosairaalassa tapahtuvan erikoislääkärikoulutuksen pituus on tapauskohtaisesti 2–5 vuotta.

Erikoislääkäritutkintoa varten tapahtuva opiskelijaksi kirjaaminen

Erikoistuva voi rekisteröityä yliopiston erikoistumisohjelmaan. On kuitenkin sovittu, että tämä ei takaa viran saantia yliopistosairaalaista. Koulutusvirat ovat kuntainliiton virkoja ja ne täytetään kilpailuperiaatteen mukaisesti. Olisi toivottavaa, että rekisteröityminen tapahtuisi vasta, kun erikoistuvalla on terveyskeskuspalveluajakso (6 kk) ja kirurgian koulutusjakso (6 kk) suoritettuina. Erikoistuvaa arvioidaan jatkuvasti ja hän itse evaluoi oppimistaan lokikirjan avulla.

Koulutussairaalat: <http://www.ltdk.helsinki.fi/opiskelu/erikoislaakari/>

Teorettinen kurssimuotoinen koulutus (80 tuntia)

Teorettinen opetus on yhteensä 80 tuntia. Se jakautuu kaikilla erikoisaloilla yhteisiin hallinnollisiin opintoihin, joiden laajuus on vähintään 20 tuntia. Naistentautien ja synnytysten erikoisalalla teorettisen opetuksen laajuus on vähintään 60 tuntia. Naistentautien ja synnytysten erikoisalakohteisessa koulutuksessa käydään synnytys- ja naistentautiopin pääalueiden keskeiset ongelmat läpi 5,5 vuoden aikana. Kurseja ja seminaareja järjestetään mm. seuraavista aihepiireistä:

lapsuus- ja nuoruusiän gynekologia
gynekologinen endokrinologia
infertiliteetti
vaihdevuosisongelmat
perhesuunnittelu ja raskauden ehkäisy
gynekologiset infektiot
gynekologinen onkologia
gynekologinen urologia
gynekologinen kirurgia
raskaudenaikaan ja synnytykseen liittyvät erikoistapaukset ja perinataalikauden ongelmat
gynekologis-obstetriset ultraäänitutkimukset
seksologia

Erikoistuva voi käyttää hyväkseen myös oman yliopiston tai muiden koulutusyksiköiden järjestämän koulutuksen lisäksi muita kotimaisia ja ulkomaisia koulutustilaisuuksia.

Oppimisprosessin seuranta ja arvioinnin välineet

Portfolio

- a) kirurgisesta esikoulutuksesta opiskelija laatii 1-sivuisen selvityksen saamansa koulutuksen sisällöstä
- b) yliopistokoulutuksesta ja yliopistokoulutuksen ulkopuolisista hyväksyttävistä koulutuksista tehdään yksi yhteinen lokikirja, johon merkitään saadut koulutustapahtumat ja suoritettavat toimenpiteet

Erikoistuvalla nimetään kussakin koulutusyksikössä henkilökohtainen ohjaaja (tutor), jonka kanssa erikoistuva säännöllisin väliajoin analysoi omaa oppimistaan. Tutor pyrkii tarvittaessa vaikuttamaan koulutuksen tasapuoliseen jakautumiseen erikoisalan eri osa-alueiden osalta erikoistuvan käytännön palveluissa. Lisäksi tutor valvoo, että erikoistuva pääsee osallistumaan vaatimusten edellyttämällä tavalla teorettiseen kurs-

simuotoiseen koulutukseen. Jokaiselle erikoistuvalla tehdään yksilöllinen koulutus-suunnitelma ja hänen edistymistään arvioidaan säännöllisin väliajoin koulutuksen vastuuhenkilöiden toimesta. Jokainen erikoistuva täyttää omaa lokikirjaa, joka suunnitellaan yhdenmukaiseksi yliopistoklinikoiden toimesta. Se on keskeinen itsearvioinnin väline koulutuksen edistymisen arvioinnissa.

Tutorit ja paikalliset kouluttajat voivat vaihtua työpisteen mukaan. Opiskelija voi valita itse tutorinsa. Tutoreita voi olla useampikin kuin yksi esim. sekä yo-sairaalaan että ei-yo-sairaalaan.

Alan yliopistosairaaloitten kouluttajat katsovat, että evaluaatio toteutuu parhaiten portfolion ja kouluttajien arvioiden perusteella.

Valtakunnallinen kuulustelu

Kirjat (viimeisin painos)

1. Shaw R., Soutter P. & Stanton S. (Eds.): Gynaecology (Churchill Livingstone)
2. Thompson J.D. & Rock J.A. (Eds.): Te Linde*s operative gynecology (Lippincott) tai Käser O., Ikle F.A. & Hirsch H.A.: Atlas of gynecological surgery (Atlas der gynäkologischen Operationen) (Thieme Verlag)
3. Whitfield C.R. (Eds.): Dewhurst*s textbook of obstetrics and gynaecology for postgraduates (Blackwell Scientific Publications)
4. Speroff L., Glass R.H. & Kase N.G.: Clinical gynecologic endocrinology and infertility (Williams & Wilkins)

Lehdet tenttiä edeltävän kahden vuoden lehdet

1. Acta Obstetrica et Gynecologica Scandinavica
2. American Journal of Obstetrics and Gynecology
3. British Journal of Obstetrics and Gynaecology
4. Clinical Obstetrics and Gynecology
5. Clinics in Perinatology
6. Fertility and Sterility
7. Obstetrics and Gynecology
8. Human Reproduction

Seuraavat lehdet soveltuvin osin:

9. Duodecim
10. Suomen Lääkärilehti
11. Lancet
12. British Medical Journal
13. New England Journal of Medicine

Lainsäädäntö soveltuvin osin